

CABINET

Cofnodion cyfarfod o'r Cabinet a gynhaliwyd yn Siambr y Cyngor, Neuadd y Sir, Rhuthun, Dydd Mawrth, 20 Mawrth 2018 am 10.00 am.

YN BRESENNOL

Y Cynghorwyr Hugh Evans, Arweinydd ac Aelod Arweiniol yr Economi a Llywodraethu Corfforaethol; Bobby Feeley, Aelod Arweiniol Lles ac Annibyniaeth; Huw Hilditch-Roberts, Aelod Arweiniol Addysg, Plant a Phobl Ifanc; Brian Jones, Aelod Arweiniol Prifffyrdd, Cynllunio a Theithio Cynaliadwy; Richard Mainon, Aelod Arweiniol Datblygu Seilwaith Cymunedol; Tony Thomas, Aelod Arweiniol Tai, Rheoleiddio a'r Amgylchedd; Julian Thompson-Hill, Aelod Arweiniol Cyllid, Perfformiad ac Asedau Strategol, a Mark Young, Aelod Arweiniol Safonau Corfforaethol.

Arsylwyr: Y Cynghorwyr Meirick Davies, Arwel Roberts, Glenn Swingler, Rhys Thomas ac Emrys Wynne

HEFYD YN BRESENNOL

Prif Weithredwr (MM); Cyfarwyddwr Corfforaethol yr Economi a'r Parth Cyhoeddus (GB); Penaethiaid Gwasanaeth: Gwasanaethau Cyfreithiol, Adnoddau Dynol a Democrataidd (GW), Swyddog Cyllid /Adran 151 (RW), Cyfleusterau, Asedau a Thai (JG), Rheolwr Prosiect – Tîm Gwybodaeth Busnes (RV) a Gweinyddwr Pwyllgorau (KEJ)

PWYNT SYLW

Y Dirprwy Arweinydd, y Cyngorydd Julian Thompson-Hill, oedd Cadeirydd y cyfarfod am y rhan gyntaf yn absenoldeb yr Arweinydd, y Cyngorydd Hugh Evans, a oedd mewn cyfarfod â'r Gweinidog Llywodraeth Leol.

1 YMDDIHEURIADAU

Roedd y Cyngorydd Hugh Evans wedi cael ei ddal yn ôl gyda'r Gweinidog Llywodraeth Leol.

Byddai'r Cyngorydd Huw Hilditch-Roberts yn cyrraedd y cyfarfod yn hwyr.

2 DATGANIADAU O FUDDIANT

Datganodd yr aelodau canlynol gysylltiad personol ag eitem 5 ar y rhaglen – Ailwampio Maes Parcio Tanddaearol y Rhyl -

Y Cyngorydd Meirick Davies oherwydd ei fod yn Gadeirydd Awdurdod Tân Gogledd Cymru

Y Cyngorydd Brian Jones oherwydd ei fod yn Gyngorydd Tref y Rhyl

Y Cyngorydd Tony Thomas oherwydd ei fod yn Gyngorydd Tref y Rhyl

Datganodd y Cynghorydd Arwel Roberts gysylltiad personol ag eitem 7 ar yr agenda – Adroddiad Cyllid oherwydd ei fod yn Llywodraethwr Ysgol (Ysgol Dewi Sant ac Ysgol y Castell)

3 MATERION BRYS

Caniataodd y Cadeirydd adroddiad llafar ar y penderfyniadau a wnaethpwyd o dan y darpariaethau penderfyniadau brys yng Nghyfansoddiad y Cyngor ar ôl i gyfarfod diwethaf y Cabinet gael ei ganslo.

Adroddodd Pennaeth y Gwasanaethau Cyfreithiol, Adnoddau Dynol a Democrataidd bod cyfarfod diwethaf y Cabinet a drefnwyd ar gyfer 27 Chwefror 2018 wedi cael ei ganslo oherwydd tywydd garw ac roedd dwy eitem ar yr agenda nad oedd modd eu gohirio tan y cyfarfod nesaf. Roedd yr eitemau yn ymwneud â'r canlynol -

- (1) Ymateb i wahoddiad Llywodraeth Cymru i baratoi Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd â Chonwy – roedd terfyn amser ar gyfer ymateb i Ysgrifennydd y Cabinet sef 28 Chwefror 2018, a
- (2) Dyfarnu Cytundeb Gofal yn y Cartref Gogledd Cymru (eitem gyfrinachol) - roedd angen i'r penderfyniad hwnnw gael ei wneud hefyd cyn y byddai modd cynnal cyfarfod Cabinet arall er mwyn i gontractau gael eu gosod cyn i'r contractau eraill ddod i ben.

Roedd y Cyfansoddiad yn darparu ar gyfer amgylchiadau fel hyn o dan y Cynllun Dirprwyo Swyddogion a oedd yn datgan bod Prif Weithredwyr a Chyfarwyddwyr yn cael awdurdod, neu awdurdod mewn ymgynghoriad â Chadeirydd ac Is-Gadeirydd y Cabinet, h.y. yr Arweinydd a'r Dirprwy Arweinydd, i gymryd unrhyw gamau ar unrhyw fater yng nghylch gorchwyl y Cabinet y maent yn ei ystyried mor frys na allant aros tan cyfarfod nesaf y Cabinet cyn belled a bod unrhyw gamau tebyg yn cael eu hadrodd yn y cyfarfod nesaf a gynhelir. Yn y ddau achos mewn perthynas â'r penderfyniadau hynny, ymgynghorwyd â holl aelodau'r Cabinet trwy e-bost a chadarnhawyd y gellir gwneud y penderfyniad a bod yr Arweinydd a'r Dirprwy Arweinydd wedi awdurdodi hynny. Roedd y llythyr i Lywodraeth Cymru ynglŷn â'r Cynllun Datblygu Lleol wedi cael ei gylochredeg i bob aelod gan y Cynghorydd Brian Jones ers hynny.

4 COFNODION

Cyflwynwyd cofnodion cyfarfod y Cabinet a gynhaliwyd ar 23 Ionawr 2018.

Tudalen 10 – Eitem 9: Cyllideb 2018/19 – Cynigion Terfynol – holodd y Cynghorydd Bobby Feeley a gynhwyswyd nodyn esboniadol gyda biliau treth y cyngor yn nodi sut y byddai'r cynnydd yn cael ei wario, yn arbennig o ran gofal cymdeithasol. Dywedwyd wrth y Cabinet, fel rhan o fesurau arbed arian, nad oedd y llyfryn esboniadol 'Eich Arian' bellach yn cael ei bostio gyda biliau treth y cyngor ond bod preswylwyr yn cael eu cyfeirio at y wybodaeth hon sydd ar gael ar wefan y cyngor.

PENDERFYNWYD y dylid cymeradwyo cofnodion y cyfarfod a gynhaliwyd ar 23 Ionawr 2018 fel cofnod cywir ac y dylai'r Arweinydd eu llofnodi.

5 AILWAMPIO MAES PARCIO TANDDAEAROL Y RHYL

Cyflwynodd y Cynghorydd Julian Thompson Hill yr adroddiad yn ceisio cymeradwyaeth i symud ymlaen â'r gwaith o ailwampio maes parcio tanddaearol y Rhyl a'r cyllid fel yr argymhellwyd gan y Grŵp Buddsoddi Strategol (GBS).

Roedd y Cabinet wedi cymeradwyo'r rhaglen adfywio bresennol yn y Rhyl ym mis Mawrth 2016 a oedd yn cynnwys amryw o brosiectau y cyfeiriwyd atynt yn yr adroddiad. Roedd y maes parcio tanddaearol wedi'i leoli ger y cyfleuster parc dŵr newydd ac ystyriwyd bod sicrhau ei fod yn gwbl weithredol ac yn llenwi'r capasiti yn allweddol er mwyn cyfrannu at lwyddiant y gwaith o ddatblygu glan y môr a chanol y dref yn y dyfodol. Roedd diffygion mewn perthynas â'r maes parcio tanddaearol yn cynnwys diffyg golau, awyru a hygyrchedd ac nid oedd yn cael ei ddefnyddio yn ddigonol o gwbl. Roedd y GBS wedi cymeradwyo achos busnes ar gyfer y gwaith ailwampio am gost o £2.126m gyda'r costau cyfalaf yn cael eu hariannu trwy gymysgedd o fenthycia darbodus a Benthyciad Canol Trefi gan Lywodraeth Cymru. Byddai'r cyllid gofynnol i ad-dalu'r benthyciad yn cael ei gynhyrchu trwy referniw'r maes parcio ychwanegol.

Roedd y Cabinet yn cefnogi'r gwaith o ailwampio'r maes parcio fel prosiect allweddol yn y gwaith ehangach o ailwampio'r Rhyl ac roedd yn cydnabod ei bwysigrwydd i gyflenwi darpariaeth parcio priodol a digonol i'r datblygiad glan môr, gyda chysylltiadau i mewn i ganol y dref. Fodd bynnag, codwyd cwestiynau a cheisiwyd sicrwydd mewn perthynas â'r risgiau sy'n gysylltiedig â'r prosiect, yn arbennig risgiau ariannol, ynghyd ag unrhyw fesurau lliniaru i leddfu'r rheiny. Ceisiwyd sicrwydd hefyd mewn perthynas â rheoli llif traffig a darparu arwyddion digonol cyn agor y cyfleuster parc dŵr newydd a hefyd ystyried cysylltiadau trafndiaeth gyhoeddus.

Ymatebodd yr Aelod Arweiniol Cyllid, Perfformiad ac Asedau Strategol a swyddogion fel a ganlyn -

- roedd y risg na fyddai digon o referniw yn cael ei gynhyrchu o'r meysydd parcio i ad-dalu'r benthyciadau wedi cael ei gydnabod ond roedd amcangyfrifon darbodus wedi cael eu defnyddio i gyfrifo niferoedd ymwelwyr ac incwm ac roedd tybiaethau rhesymol wedi cael eu gwneud ynglŷn â defnydd ychwanegol, yn arbennig wrth ystyried y diffyg defnydd a wneir o'r safle ar hyn o bryd a'r disgwyliadau ar ôl cwblhau'r atyniadau ar gyfer ymwelwyr trwy gydol y flwyddyn, ac roedd ffactorau hysbys o'r gwaith ailwampio yn Nova hefyd wedi cael eu cymryd i ystyriaeth.
- Roedd y GBS yn hyderus y dylai'r referniw ychwanegol a gynhyrchir fod yn fwy na digon i ad-dalu'r costau. Pe na bai digon o incwm yn cael ei gynhyrchu, byddai'r ddyled yn cael ei hystyried yn bwysau corfforaethol a ariennir gan y cyngor. Cadarnhawyd fod y Benthyciad Canol Trefi gan Lywodraeth Cymru eisoes wedi'i gymeradwyo. Defnyddiwyd y Benthyciad Canol Trefi fel dull o ddarparu cyllid heb log ar gyfer cynlluniau adfywio gan arwain at referniw

ychwanegol – roedd y cyllid ar gael am bymtheg mlynedd cyn bod angen ei adalu a gellid defnyddio'r cyllid sawl gwaith o fewn y cyfnod hwnnw

- ymhelaethwyd ynglŷn â'r gwaith ailwampio arfaethedig er mwyn creu gwelliannau a sicrhau amgylchedd diogel a chroesawgar i ddefnyddwyr gyda threfniadau rheoli a diogelwch priodol a chysylltiadau at atyniadau ymwelwyr eraill a chanol y dref – roedd manylion penodol y gwaith ailwampio wedi'u cynnwys yn yr adroddiad
- byddai arwyddion priodol mewn lle i arwain ymwelwyr trwodd i'r Rhyl a'r safle ac roedd gwaith yn cael ei wneud er mwyn cynyddu nifer yr ymwelwyr o gysylltiadau trafniadaeth gyhoeddus a fyddai mewn lle cyn i'r parc dŵr agor ym mis Ionawr 2019; o ran maes parcio coetsys roedd mesur dros dro yn cael ei roi mewn lle ar gyfer y tymor presennol gyda'r bwriad o gynnwys parc coetsys parhaol ar gyfer 2019 a thymhorau'r dyfodol i gefnogi a gwasanaethu cyfleusterau eraill
- adroddwyd am ddarn arall o waith yn ymwneud â modelu traffig yn y Rhyl fel rhan o'r rhaglen adfywio ehangach er mwyn rheoli'r cynnydd sylweddol mewn traffig o ganlyniad i'r atyniadau ymwelwyr ychwanegol yn effeithiol. Byddai adroddiadau yn cael eu cyflwyno i'r Cabinet gyda chanlyniad yr arolygon traffig yn y dyfodol; er na fyddai'r gwaith hwn yn debygol o gael ei weithredu mewn pryd ar gyfer agoriad y parc dŵr newydd, byddai'n dilyn er mwyn hwyluso datblygiadau yn y rhaglen adfywio yn y dyfodol
- cadarnhawyd y byddai'r maes parcio yn cael ei farchnata fel cyfleuster ar wahân a byddai cymaint o gynlluniau cymhelliant ynghlwm wrtho ag sy'n bosibl o ystyried ei gysylltiadau ag atyniadau ac allfeydd eraill
- darparwyd sicrhau ynglŷn â'r gwaith ailwampio o ran diwydrwydd dyladwy i sicrhau bod trefniadau mecanyddol a thechnegol cadarn mewn lle gan gael gwared ar hen beirianeg fecanyddol a'i newid fel sy'n briodol. Cydymffurfir â Rheoliadau Adeiladu ac eir i'r afael ag unrhyw broblemau sy'n codi o'r broses cais cynllunio. Byddai'r cyfleuster yn amodol ar yr archwiliadau arferol a gwaith cynnal a chadw priodol.

Roedd y Cabinet yn fodlon â'r sicrhau â ddarperir ac yn cefnogi'r prosiect yn gyfan gwbl.

PENDERFYNWYD bod y Cabinet yn –

- (a) *cymeradwyo argymhelliad y Grŵp Buddsoddi Strategol i fwrw ymlaen i adnewyddu maes parcio tanddaearol y Rhyl, a*
- (b) *cyfarwyddo swyddogion i fynd ymlaen â'r camau nesaf o weithredu'r prosiect.*

Ar y pwynt hwn cymerodd yr Arweinydd, y Cynghorydd Hugh Evans, yr awenau ac ef oedd y Cadeirydd am weddill y cyfarfod.

6 DILEU TRETHI BUSNES ANADFERADWY

Cyflwynodd y Cynghorydd Julian Thompson-Hill yr adroddiad yn ceisio cymeradwyaeth y Cabinet i ddiddymu Ardrethi Annomestig (busnes) nad oedd modd eu hadennill ar gyfer Graval Alok UK Ltd (a oedd yn masnachu fel Store 21,

Canolfan White Rose, Y Rhyl) lle nad oedd modd parhau â chamau adennill oherwydd bod y cwmni yn fethdalwr.

Cafodd y cwmni ei ddiddymu ym mis Ebrill 2017 a'i ddirwyn i ben ar 10 Gorffennaf 2017. Roedd yna ddyledion sylweddol yn ddyledus ac asedau cyfyngedig i wneud unrhyw daliadau yn erbyn y dyledion hyn. O ganlyniad, rhoddwyd gwybod i'r holl gredydwyr ansicredig, gan gynnwys y Cyngor, na fyddai unrhyw daliad difidend yn cael ei wneud. Cyfanswm y ddyled i'w diddymu fyddai £60,385.07 ar gyfer blynyddoedd ariannol 2016/17 a 2017/18.

Nododd y Cabinet nad oedd disgwyl i'r ardrethi busnes gael eu hadennill ac na fyddai unrhyw gost uniongyrchol i'r cyngor am ddiddymu'r dyledion gan fod y Gronfa Genedlaethol wedi gwneud hynny. Eglurwyd rôl y cyngor fel asiantaeth gasglu i Lywodraeth Cymru hefyd. Mewn ymateb i gwestiynau, dywedwyd wrth y Cabinet fod gweithdrefnau cadarn mewn lle i adfer dyledion gan fusnesau a phreswylwyr ac ymhelaethodd swyddogion am rai o'r pethau sy'n debyg ac yn wahanol am y ddau, gyda phwyslais arbennig ar y materion cyfreithiol o amgylch busnesau sy'n mynd yn fethdalwyr a'r broses weinyddol o adfer dyledion. Yn yr achos arbennig hwn roedd y bil wedi cael ei dalu'n llawn tan ddiwedd y flwyddyn ariannol flaenorol a chyn pen ychydig ddyddiau ar ôl methu â thalu roedd y gweithdrefnau adennill perthnasol wedi cael eu gweithredu. Fodd bynnag, unwaith yr oedd busnes wedi cael ei drosglwyddo i'r gweinyddwyr roedd y cyngor yn gyfyngedig o ran y camau gweithredu y gellid eu cymryd. Sicrhawyd bod dull cyson a chadarn wedi'i ddefnyddio i adfer dyledion ym mhob achos a bod dulliau talu priodol mewn lle.

PENDERFYNWYD bod y Cabinet yn cytuno diddymu'r gwerthoedd na ellir eu hadennill fel y nodir yn Nhabl 1 yr adroddiad.

7 ADRODDIAD CYLLID

Cyflwynodd y Cyngorydd Julian Thompson-Hill adroddiad yn rhoi manylion ynglŷn â'r sefyllfa ariannol ddiweddaraf a'r cynnydd a wnaed yn erbyn y strategaeth gyllid y cytunwyd arni. Darparodd y crynodeb canlynol o sefyllfa ariannol y Cyngor –

- rhagwelir tanwariant o £239k mewn perthynas â'r cyllidebau corfforaethol a gwasanaeth
- roedd gwerth £0.902 miliwn o arbedion effeithlonrwydd mewn gwasanaethau eisoes wedi'u cytuno yn rhan o'r gyllideb, gan ddisgwyl y byddent i gyd yn cael eu cyflawni – byddai unrhyw eithriad yn cael ei adrodd wrth y Cabinet
- amlygwyd y risgiau ar hyn o bryd a'r gwahaniaethau mewn perthynas â meysydd gwasanaeth unigol, a
- darparwyd diweddariad cyffredinol ar y Cyfrif Refeniw Tai, y Cynllun Cyfalaf Tai a'r Cynllun Cyfalaf (gan gynnwys elfen y Cynllun Corfforaethol).

Dywedwyd wrth y Cabinet hefyd bod Llywodraeth Cymru wedi cyhoeddi bod £484k ychwanegol yn cael ei roi i ysgolion Sir Ddinbych i helpu â chostau cynnal a chadw a ysgwyddwyd yn ystod 2017/18 ynghyd â grant cyfalaf o £1.2m am wella priffyrdd.

Codwyd y materion canlynol wrth drafod –

- croesawyd y cyllid ychwanegol a gyhoeddwyd yn ddiweddar gan Lywodraeth Cymru ar gyfer ysgolion a phrifyrdd ond gobeithir y bydd unrhyw ddarpariaeth ychwanegol yn y dyfodol yn cael ei dyrannu'n gynharach yn y flwyddyn ariannol er mwyn medru creu cynlluniau ariannol yn well
- Dywedodd y Cyngorydd Brian Jones fod arbedion wedi cael eu gwneud trwy gyllid craidd a chostau rheoli i ostwng y diffyg yn y Tîm Prosiectau Mawr o £165k i £115k. Roedd angen gostwng y ffigwr incwm ar gyfer y Tîm Prosiectau Mawr yn y flwyddyn ddilynol hefyd er mwyn adlewyrchu'r sefyllfa bresennol yn well
- rhagwelir ar hyn o bryd y gellid ymateb i effaith y tywydd garw diweddar ar y gyllideb cynnal a chadw'r gaeaf yn defnyddio'r adnoddau presennol ond byddai'r mater yn cael ei adolygu'n barhaus ac roedd Cymdeithas Llywodraeth Leol Cymru wedi gofyn am help ariannol gan Lywodraeth Cymru er mwyn helpu i dalu am effaith y tywydd garw
- mae pryderon wedi codi am effaith y tywydd garw ar briffyrdd, coetiroedd a llwybrau troed ynghyd â'r angen am raglen trwsio a chynnal a chadw briodol, gan gynnwys goblygiadau costau, er mwyn mynd i'r afael â'r materion hynny. Amlygwyd yr effaith ehangach ar wasanaethau'r cyngor hefyd megis y rhai sy'n ddibynnol iawn ar gynhyrchu incwm a fyddai'n cael eu heffeithio'n sylweddol o ganlyniad i gau cyfleusterau. O ganlyniad cytunwyd y dylid paratoi crynodeb o'r costau ariannol i'r cyngor yn sgil y tywydd garw
- Roedd Llywodraeth Cymru wedi gofyn i awdurdodau lleol am adborth am effeithiau'r tywydd garw ac felly wedi cydnabod effaith ar draws y gwasanaethau. Amlygwyd fod rhai busnesau lleol hefyd wedi cael eu heffeithio'n arw ac awgrymwyd y gallai Llywodraeth Cymru gymryd hynny i ystyriaeth hefyd
- anogwyd aelodau i adrodd am unrhyw bryderon priffyrdd drwy'r system Rheoli Cyswllt Cwsmer fel y gellir eu cofnodi'n briodol a gweithredu arnynt ond teimlai'r Cyngorydd Meirick Davies y dylid cael dull ar wahân ar gyfer gwaith brys sy'n ofynnol er mwyn osgoi unrhyw oedi gormodol
- canmolwyd gwaith y staff Priffyrdd wrth ymateb i'r tywydd garw a chynnal a chadw ffyrdd y sir a dywedodd y Cyngorydd Brian Jones y byddai'r Pennaeth Priffyrdd a Gwasanaethau Amgylcheddol yn cynnwys gwerthfawrogiad y Cabinet yn ei ohebiaeth i'r holl staff dan sylw
- Ailadroddodd Arwel Roberts ei bryderon blaenorol am ysgolion â diffygion ariannol a'r effaith dilynol oherwydd cynnydd yn oedran pensiwn y wladwriaeth. Rhoddodd y Cyngorydd Huw Hilditch-Roberts sicrwydd ynglŷn â chadernid y cynlluniau ariannol ar gyfer pobl ysgol a oedd yn cynnwys costau cyflogau presennol.

PENDERFYNWYD bod y Cabinet yn –

- (a) *nodir cyllidebau a bennwyd ar gyfer 2017/18 a'r cynnydd yn erbyn y strategaeth gyllid y cytunwyd arni; a*
- (b) *bod swyddogion yn paratoi crynodeb o'r gost ariannol i'r Cyngor yn sgil y tywydd garw a gafwyd y gaeaf hwn gan gynnwys amcangyfrif o'r gostyngiad mewn incwm a achoswyd o ganlyniad i hyn.*

8 RHAGLEN GWAITH I'R DYFODOL Y CABINET

Cyflwynwyd Rhaglen Gwaith i'r Dyfodol y Cabinet i'w hystyried.

PENDERFYNWYD *nodi Rhaglen Gwaith i'r Dyfodol y Cabinet.*

Cyn terfynu'r cyfarfod dywedodd yr Arweinydd mai hwn fyddai'r cyfarfod Cabinet olaf i Dr. Mohammed Mehmet, Y Prif Weithredwr. Myfyriodd yr Arweinydd am amser Dr. Mehmet gyda'r awdurdod a mynegodd ei werthfawrogiad am ei wasanaeth ffyddlon ac ymroddedig, gan drawsnewid Sir Ddinbych ac arwain yr awdurdod i fod yn un o'r cynghorau sy'n perfformio ar y lefel uchaf yng Nghymru ac yn agos i'w gymunedau. Ar ran y Cabinet presennol a'r gorffennol, dymunodd yr Arweinydd yn dda i Dr. Mehmet i'r dyfodol. Dywedodd Dr. Mehmet ei fod yn falch o gyflawniadau'r awdurdod a thalodd deyrnged i aelodau a staff am fod yn allweddol yn llwyddiant y Cyngor. Diolchodd i'r Arweinydd am ei acolâd a dymunodd yn dda i Sir Ddinbych.

Daeth y cyfarfod i ben am 11.40 a.m.